

at forebygge Tilbagefald, hvilket væsentligt maa tilskrives den mindre gode Tilstand, hvori Straffeanstalten, paa Grund af Mangel paa ydre Betingelser for en god Disciplin, befinder sig. Der er næsten 50 Procent af Recidiver, eller saadanne Tilfælde, hvor en tidligere inddømt Fange atter inddømmes i Straffeanstalten, medens Forholdet i de øvrige Straffeanstalter er langt gunstigere. Vilde man nu betydeligt formindske den Myndighed, som Straffeanstaltternes Directioner hidtil have havt til at overholde en streng Disciplin og Orden, saa vilde man derved efter al Sandsynlighed deels bevirke, at Recidivernes Antal blev større, hvilket vilde være til Skade for selve Fangerne, — og deels vilde man derved bidrage til Usikkerhed for hele Samfundet, idet Straffeanstalterne fattes ud af Stand til at virke for deres Formaal, at vænne Fangerne til et ordentligt Liv, til en større Lydighed mod Loven og til Erkjendelse af Nødvendigheden af, at de ikke tør sætte sig i Modstrid med de for hele Samfundet gjældende Bestemmelser. Jeg skal hermed tillade mig at anbefale Lovudskiftet saaledes, som Udvalget har foreslaaet det forandret, til den ærede Forsamlings velvillige Opmærksomhed.

Winther: Jeg vil tillade mig at udbede mig en Oplysning om, hvorvidt denne Hensættelse i eensomt Fængsel skal være at forstaae saaledes, at de, som henses deri for længere Tid, aldeles ikke skulle have noget Samvæsen med andre Mennesker; thi, dersom dette skulde være Tilfældet, saa forekommer det mig at være en overordentlig stor Straffemyndighed, man her har overladt til en enkelt Mandes Vilkaarlighed, ligesom jeg veed, at det er en Straf, som man i andre Lande anseer for saa betydelig, at man kun anvender den for meget grove Forseelser. Jeg antager i det Hele taget, at § 1 lit. d rettest burde udgaae; thi ved dens Bestemmelse beforders en Ullighed i Fangernes Behandling i de forskjellige Straffeanstalter, saalænge det er Tilfældet, at man ikke i dem alle har saadanne særligt afdeelte Celler; og at disse ikke haves allevegne, maa jeg jo antage er Tilfældet, siden der staaer: „hvor saadanne ere indrettede“. Jeg kan heller ikke være enig med den ærede Justitsminister i, at

det skulde være saa fortrinligt, at Straffen fulgte hurtigt ovenpaa Forseelsen, da det jo dog derved meget let kunde hændes sig, at man kom til at gjøre Uret; jeg troer, at det var bedre, at man sørgede for, at sikke sig, at det blev en reiskærdig Straf, om den endog kom en Smule senere; thi, gjør man Uret mod en Fange, vil dette ikke styrke hans Tillid til Bestyrelsens Reiskærdighed. Den ærede Justitsminister har ligeledes oplyst os om, at Anvendelsen af sliige disciplinære Straffe er aftagen i de senere Aar; han meente, at dette skulde beroe derpaa, at Directeurerne bedre havde opfattet den Maade, hvorpaa de skulde anvende disse disciplinære Straffe, end tidligere havde været Tilfældet; men jeg troer, at det ogsaa kunde have en anden Grund, idet det jo kunde være, at der havde været færre Fanger i Straffeanstalten i de senere Aar end tidligere. Det forekommer mig, at den høitærede Justitsminister ved en tidligere Leilighed netop selv har antydnet dette. Jeg maa derfor slutte mig til de Amendements, som ere stillede af den ærede Rigsdagsmand for Hjørring Amts 2det District (Sørensen,) idet jeg troer, at man gjør vel i at tage dem tilfølg. Man maa ogsaa erindre, at der i disse Straffeanstalter kan blive inddømt Mennesker, som efter vore almindelige Begreber dog ikke høre til Udskuddet af Mennesker; jeg tænker mig saaledes, at der kom en Mand derind for politiske Forbrydelser, og, naar nu hans Modpart i politisk Henseende maaskee var Directeur for Straffeanstalten, hvad kunde da ikke komme derudaf?

Grundtvig: Jeg anseer vor Straffelovgivning og vort hele Straffevæsen for en saa beklagelig Ting, men tillige for at være af et saadant Omfang, at det aldeles ikke nyttede, om Rogen, og allermindst om jeg som Ikkejurist vilde prøve paa endog kun at fremstille det, jeg allerførst og fremmest maa have derimod, og de Dnster, jeg paa Menneskehedens og Folkelighedens Begne maatte nærme om, at der maatte rettes Noget derpaa. Jeg rejser mig derfor egentlig blot for, paa den ene Side at anbefale det Endringsforslag, hvorved det ibetmindste indskræpes dem, som forestaae saadanne Straffeanstalter, at de ikke have Ret eller Lov til at gjøre Alt, hvad de ville med de arme